

szentmiséken és az azokhoz kapcsolódó egyházzenei bemutatókon ismerhették meg. Többségük számára felfedezés volt Harmat, Bárdos, Lisznyai, Kósa, Lajtha egyházzeneje, és elismeréssel szóltak napjaink komponistáinak (Farkas Fe-

renc, Szőnyi Erzsébet, Halmos László, Koloss István, Dobos Kálmán, Sárosi László, Kocsár Miklós, Orbán György) elhangzott műveiről.

Tardy László

Nemzetközi konferencia a gregoriánról és a bizánci liturgikus énekről

A Nemzetközi Zenei Társaság (IMS) *Cantus Planus munkacsoportja*, mely a gregorián (és rokonai) valamint a bizánci liturgikus ének történetével foglalkozik, harmadszor is Magyarországon, és pedig Tihany (1988) és Pécs (1990) után Egerben rendezte meg konferenciáját (1993. szeptember 6-11.) A színhely kiválasztásában a magyar gregorián-kutatás — és a magyar vendéglátás — elismerésén túl még ma is szerepet játszik, hogy hazánk mind földrajzilag, mind

szellemileg alkalmas találkozási pont Kelet és Nyugat között. A konferenciát, melyre négy kontinens 22 orszáából 60 külföldi (és 20 hazai résztvevő) érkezett, a szervezést irányító *Dobszay László* egyetemi tanár latin nyelvű üdvözlő szavai után *Göncz Árpád* köztársasági elnök és *David Hiley* (Regensburg), a munkacsoport elnöke nyitotta meg. A rendkívül gazdag program ismertetésére következő számunkban térünk vissza.

(x)

Főiskolai egyházzenei képzés Szombathelyen

Harmadik éve folyik *egyházzenei képzés a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Zenei Intézetében*. Hallgatóink énektanárok lesznek, emellett rájuk vár majd településükön az egyházzenei élet megszervezése, templomi kórusok létrehozása és kántori feladatok ellátása. Különösen fontos hivatás ez azokon a kis településeken, ahol megfelelő szakember hiányában eddig nem bontakozhatott ki színvonalas egyházzenei gyakorlat.

Képzésünk ökumenikusan zajlik: katolikus, evangélikus és református felekezeti alapon. A kezdeti erős katolikus többség után egyre inkább nő a protestáns hallgatók aránya.

A liturgia elméletének tanítását az egyházak vállalták magukra, az egyház-

zenei szaktárgyakat pedig régióink vezető egyházzeneészei (*Ecsedi Zsuzsa*, *Pem László*, *Kéringer László*) tanítják. Nagy egyházzenei gyakorlattal rendelkező művészek (*Wulf Herbert*, *Virágh András*) óraadókként segítik munkánkat.

Az egyházzenei belső egyházzenei kórusirodalmat, gregoriánt, népéneket (korált), orgonajátékot — a protestánsok orgona-improvizációt is — valamint karvezetést tanulnak a hallgatók. Ezekhez a tárgyakhoz járul a 3. és 4. évben az egyházzene gyakorlata, aminek keretében a misék és az istentiszteletek során felmerülő egyházzenei feladatokat oldják meg a hallgatók.

Vinczeffy Adrienne

A budapesti egyházzenei tanszak hírei

A *Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola* újraalapított *egyházzenei tanszaka* negyedik évét nyitotta meg közös vesperással szeptember 14-én délután a Kálvini téri református templomban. A vesperá-

son a templom lelkésze, *Molnár Miklós*, továbbá a tanszak két liturgia-professzora, *Próhle Károly* és *Török József* szolgált.

Az idei évben váratlanul sok új hallgató jelentkezett (25 fő), így a tanszak

négy évfolyamában most 57 fő tanul, közülük 44 katolikus, 7 református, 4 evangélikus, 1-1 baptista és görög katolikus.

A jelen tanévben az előadók és az előadott tárgykörök (az évfolyam megjelölésével): *Baróti István* (orgona), *Barsi Balázs OFM* (III-IV.: liturgika), *Bódiss Tamás* (protestáns liturgia-gyakorlat, orgona), *Dobszay László* (I.: egyházzene-irodalom, az első évezred; II.: antifonae-ének és -kísérés; III-IV.: 16-17. századi népénekeink; IV.: latin), *Ferenczi Ilona* (I-IV.: protestáns graduálok), *Győri Franciska* és *Végyvári Tamás* (I.: beszédgyakorlat), *Kárpáti József* (orgona), *Madas Edit* (II. és III.: latin), *Próhla Károly* (I-IV.: protestáns liturgika), *Ruppert István* (orgona), *Soós András* (egyházzeneirodalom, III.: reneszánsz kórusirodalom, IV.: barokk-klasszikus egyházi műzene), *Szendrei Janka* (gregorián, I.: alapismeretek, II.: recitálási gyakorlatok, III.: alleluja, graduale, introitus, IV.: himnusz, rezponzórium; II-IV.: liturgika-gyakorlat), *Török József* (I. és II.: liturgika).

Ez évben kísérletképpen az I. évfolyam a rendes zenei tárgyak helyett 6

héten át propedeutikus oktatást kapott (az egyházzenei gyakorlat alapjai), melyet a katolikus hallgatók részére Dobszay László és Szendrei Janka, a protestáns hallgatóknak Bódiss Tamás és Ferenczi Ilona vezetett. Ezenkívül minden évfolyamnak közös óraként *Baán István* tartott kurzust a bizánci zenéről. Ennek folytatásaképpen a II. félévben *Frigyesi Judit* vezet majd kurzust a zsidó liturgikus zene tárgykörében.

A Művelődési Minisztérium, a Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszaka és a Magyar Egyházzenei Társaság e tanévben intenzív („120 órás”) egyházzenei tanfolyamot indított ének- és zenetanárok részére. A tanfolyamra több mint hatvanan jelentkeztek, nagyjából egyenlő arányban budapestiek, vidékiek és határon túli magyarok. A 20 napos (napi 6 óra tanulás + házi feladatok), vizsgával záruló és bizonyítványt adó kurzus négy periódusban (november: 4 nap, január: 6 nap, április: 4 nap, július: 6 nap) kerül lebonyolításra.

Dobszay László

Az Európai Protestáns Egyházzenei Konferencia gyűlése Budapesten

A *Mitteleuropäische Kontakte für Evangelische Kirchenmusik* szervezet 1975-ben alakult azzal a céllal, hogy a közép-európai kisebb protestáns egyházak (francia, holland, svájci) közös fórumot találjanak a közismerten magas színvonalú német egyházzene támogatásával. A szervezet egyre bővült, s mivel az alapító tagszervezetekhez egyre többen csatlakoztak, a „Mittleuropäische” elnevezést „Europäische”-re változtatták, valamint a „Kontakte” szót — amelyet az NDK-NSZK szituációra alkalmaztak — „Konferenz”-re cserélték. E konferencia a többi, Európát átfogó egyházi szervezethez hasonlóan felvállalta, hogy a maga eszközeivel igyekszik földrészünket integrálni. Budapesti gyűlésünket pl. az Európa Tanács főtítkárnak, *Catherine Lalumière* asszonynak védnöksége alatt rendezhettük.

A konferenciának tizenkét országból (Ausztria, Belgium, Csehország, Franciaország, Hollandia, Lengyelország, Magyarország, Nagy-Britannia, Németország, Olaszország, Svájc és Svédország) huszonnyolc egyházzenei szervezet az eddigi tagja. Magyar részről tagok: az Evangélikus Egyház Zenei Bizottsága és Református Egyház Zsinata Doktorok Kollégiumának himnológiai szekciója. Új tagként most csatlakozott Finnország és a magyar Református Egyházzenei Munkaközössége.

A gyűléseket évente tartják, páros években Strassburgban, páratlan években pedig különböző országokban. Az idei gyűlést Budapesten tartottuk meg szeptember 30-tól október 4-ig, a rendezvény székhelye a Budapesti (Fasori) Evangélikus Gimnázium volt. A konferencia célkitűzését a főtéma adta meg: